

Környezetvédelem – házunk táján

„Budapest Európa egyik legszebb városa!” — halljuk az udvarias idegenektől és mondjuk gyakorta magunk is. Ámde vigyázzunk! *Vajon nem válik-e lassan ez a megállapítás csupán közhellyé?* Mert ha történetesen egy emléktáblával megjelölt műemléképület, vagy már városképi értéké érlelődött patinás bérpalota, illetőleg bármelyik egyszerű bérház szépen felújított homlokzata mögött ezek omladozó, vedlett kapualját, piszkos, szemetes lépcsőházát és lommal, törmelékkel telehordott udvarát is meglátjuk, előbbi büszke kijelentésünket kénytelenek leszünk megkérdőjelezni. Hiszen a látvány, mely élénk tárul, megdöb-

bentő! Annál inkább az, mint-hogy a széttört stukkók, márványbalusztrádok és oszlopok, az elgörbült kovácsoltvas kandélaberek, a külső, durva vezetékkel sűrűn átszőtt, keresztül-kasul vésett, szétroncsolt figurális frízek és a boltozatok levert sgraffító falfestései már nem a háborúnak, hanem kizárólag a magunk nemtörődömségének és felelőtlenségének szomorú tanúbizonyságai.

De válaszra vár az elsőből következő második kérdés is: *mi lehet az oka ennek a még ma is vésszesen tovább burjánzó folyamatnak?*

Sokféle felelet kínálkozik. Elképzeltető például, hogy az a közömbösség, amellyel minden múlt-

ból örökölt szépek a pusztulása felett oly hamar napirendre tudunk térni, nem egyéb, mint *fáulság*, mely a háborús rombolások láttán belénk ivódott. Akkor a rom és a szemét valóban megszokott látvánnyá vált. De ma?! Mídon már rég újjáépítettük a Parlamentet, a vári Palotát, valamennyi Duna-hidunkat! Vajon ma miért termeljük mesterségesen újra — éppen lakásunk, otthonunk, hivatalaink belépőjében — az esztelen pusztításhoz hasonlatos látványt?

Az is lehetséges: csak *félreértettük* gazdasági átalakulásunknak azt a vívmányát, hogy most már minden, az egész város és benne minden egyes ház a mienk,

hogy az elmúlt negyedszázad alatt minden értékünknek magunk lettünk a gazdái. *Mert vajon az következik-e ebből, hogy ami mindannyiunké, az közelebbről egyikiünké sem? Senkié? Aminek tehát nincs egyszemélyes gazdája, azért a társadalom — együttesen és külön-külön — többé nem felelős? Aligha! Mégis olybá tűnik, sokan így gondolják. A lakók — mi mindannyian —, az idők során alaposan megritkult házfelügyelők, az IKV, a közületek és vállalatok gondnokai.*

Az sincs kizárva, hogy e téren is eluralkodott korunknak az a kárhóztos szelleme, miszerint ami „nem az én asztalom”, azzal mit sem kell törődnöm! Így a

A szabadon felfüggesztett vezetékek, a barbár falvágások a művészi falfelületeken lassan végleg eltűntetik, ami szép és értékes volt

Még kopott, málló romjaiban is szép ez a minden részletében gondosan megkomponált architektúra

Egy eklektikus—neoreneszánsz bérház udvarának napjainkban keletkezett romjai

Hulló vakolat és stukkó, töredezett kovácsoltvas lámpa

Felirat figyelmeztet: „Műemlék! Járművel behajtani tilos!” — de az öntöttvas kapurácsnak csupán töredezett felső része maradt meg

... és az udvar: életveszélyt elhárító ácsolat, pusztuló architektúra, szemét és törmelék Csigó László felvételei

